

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: Vođinci, Vođinci
Razred: VI.
Vjeroučitelj /ica: Tereza Dijanić

Nastavna cjelina: Izborna tema
Nastavna tema: Živjeti u ritmu liturgijske godine: uskrсни ciklus
Nastavna jedinica: Uskrсни ciklus

Ključni pojmovi: nazivi pojedinih blagdana ili liturgijskog vremena

CILJ: identificirati blagdane, pojmove i biblijske događaje koji su vezani uz korizmeno – uskrсно vrijeme

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni

Učenik će moći prisjetiti se biblijskih događaja vezanih uz Korizmu i Uskrс

Učenik će moći ispričati biblijske tekstove

Odgojni / afektivni

Učenik će moći prepoznati ključne pojmove

Učenik će moći slijediti upute

Učenik će moći pokazati zanimanje za vrijeme u kojem je Isus živio

Učenik će moći identificirati se s biblijskim likovima

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

Učenik će moći izdvojiti bitno kroz crteže i biblijske tekstove

Učenik će moći smjestiti se u vrijeme posljednjih Isusovih dana na Zemlji

Učenik će moći integrirati svoje poteškoće i patnje s Isusovim križnim putem

Metodički sustav: problemsko – stvaralački sustav

Oblici rada: pojedinačni, čelni, skupni – timski, rad u paru

Aktivnost učenika: molitveno izražavanje, pjevati, promatrati, glumiti, čitati, izlagati, pisati, lijepiti, rješavati, samovrjednovati, vrjednovati

Nastavne metode: molitveno izražavanje, metoda glazbenog izražavanja, metoda promatranja, metoda čitanja, metoda scenskog izražavanja, igra, metoda pripovijedanja, metoda pisanja, metoda izlaganja, metoda praktičnih radova, metoda demonstracije, metoda samovrjednovanja, metoda vrjednovanja

Nastavna sredstva: crtež maslinove grančice, crtež kaleža i hostije, rubac, križ, crtež praznog groba, nastavni listići

Nastavna pomagala: strelica od papira, držalo, posuda sa zemljom, bijele plahte, putne torbe od kutija dječjih cipelica, uže, bijela i crvena kreda, papiri u bojama, čaša, hamer papir, ljepilo za papir, novinski papir, pravokutni znak od papira, škare, markeri, magnetići, ploča

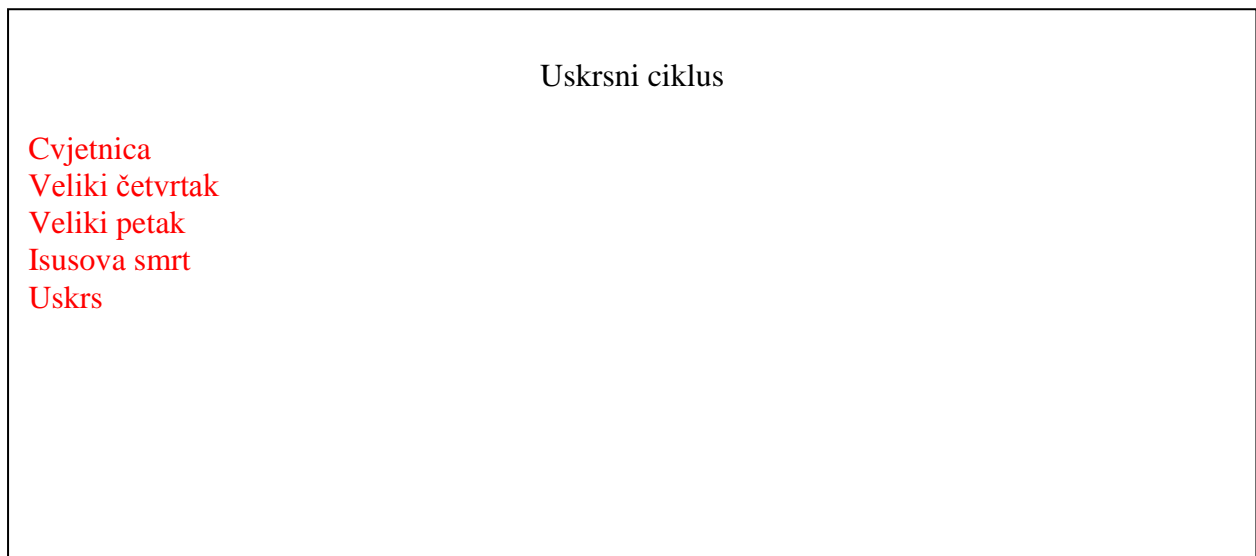
Korelacija: Hrvatski jezik: scensko izražavanje i pantomima kao oblici stvaralačkog izražavanja učenika;

Povijest: Život u doba Rimskog carstva

Glazbena kultura: Pučki korizmeni napjevi

Likovna kultura: Kristov križ kao tema u likovnoj umjetnosti

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

- * Nabrojati sva povijesna razdoblja čovječanstva
- * Opisati čovjeka koji je živio u Rimskom carstvu
- * Razlikovati rimske careve od kršćana
- * Vlastitim pokretima tijela (pantomimom) imenovati skrivene predmete i ključne pojmove vezane uz nazive pojedinih blagdana unutar korizmeno – uskrsnog liturgijskog vremena
- * Kroz igru asocijacije ispričati svojim riječima što je Cvjetnica
- * Pokazati suosjećanje za Kristovu muku i patnju
- * Napraviti razrednu izložbu

Izvori za pripremanja nastavnika:

Nastavni plan i program Katoličkog vjeronauka u osnovnim školama, HBK, Ministarstvo prosvjete i športa, Zagreb, 2003.

Hrvatski nacionalni obrazovni standard, Vjeronauk 6. razred, Radna – nelektorirana verzija od 1. kolovoza 2006.

Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991.

www. Biblija. hbk.hr

Anna Scher, Charles Verrall, *100 + ideja za dramu*, Hrvatski centar za dramski odgoj, Zagreb, 2005.

Anna Scher, Charles Verrall, *Novih 100 + ideja za dramu*, Hrvatski centar za dramski odgoj, Zagreb, 2005.

<http://www.hrvatskiglas-berlin.com/?cat=174>

<http://www.zupa-rovisce.com/hr/index.php/zupni-listici/136-zupni-listic-br-10-godina-2012>

http://www.zlatnadjeca.com/2011_04_01_archive.html

Izvori za pripremanje učenika:

Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991.

nastavni listići

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

Meditativno – molitveni početak

Najava biblijskoga teksta te provjera dosadašnjeg poznavanja teksta

Susret s cjelinom biblijskoga teksta

Stvaranje problemske situacije

Izdvajanje i preciziranje problema; te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

Samostalno pojedinačno i grupno rješavanje problema

Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata

Sinteza

Aktualizacija

Meditativno – molitveni završetak

III. TIJEK SATA (razraditi tijek sata sa svim fazama)

Meditativno – molitveni početak

Stala plaćuć' tužna mati – 1. kitica

Najava biblijskoga teksta te provjera dosadašnjeg poznavanja teksta

Vi ste zasigurno čuli izreku kako je povijest učiteljica života. Što je zapravo povijest? Navedite koja su povijesna razdoblja čovječanstva? Sada ću nešto napraviti, a vi pomno pratite.

U učionici napravim slijedeći ugođaj: velika strelica od papira na kojoj je napisan putokaz za Jeruzalem, zalijepim ga za dugačko držalo, koje utaknem u posudu sa zemljom. Molim pet učenik /ca dobrovoljaca koji će odjenuti bijele plahte kao dugačke haljine i vežu ih u jedan veliki čvor na jednom ramenu, i tako su postali ljudi koji su živjeli za vrijeme Isusovih posljednjih dana života na Zemlji.

Danas ćemo svi oputovati na jedno putovanje. To putovanje se zove *Tragom prošlosti*. Imenuj koje povijesno razdoblje bi se moglo dočarati cijelim ovim razrednim ugođajem? Izdvojite mi ime jednog rimskog cara? Što su carevima u znak priznavanja njihove vlasti stavljali na glavu i oko vrata? Opiši kako je izgledao jedan rimski car, a kako je izgledao kršćanin u Rimskom carstvu?

Ovi naši učenici /ce dobrovoljci su zapravo naši vodiči koji će nas voditi na tom putovanju, nose putne torbe koje su malene i unutra nešto skrivaju. (Torbe su napravljene od kutija dječjih cipelica, a na jednoj duljoj stranici kutije probušimo rupice za užu koje predstavlja ručku od putne torbe).

Naši učenici /ce dobrovoljci - vodiči, u svojim putnim torbama u unutrašnjosti na poklopcu imaju zalijepljen crtež, a na dnu zalijepljen biblijski tekst. Može se staviti neki predmet, koji je povezan sa biblijskim tekstom i u uglu kutije također u unutrašnjosti zalijepljen je jedan ključni pojam koji je ispisan crvenom bojom, a predstavlja ime jednog blagdana, koji se slavi u Korizmi i u Uskrsno vrijeme. To vrijeme liturgijske godine prije proslave Uskrsa naziva se Korizma, a mi ćemo napisati i naš današnji naslov, ja na ploču, a vi u svoje bilježnice: *Živjeti u ritmu liturgijske godine: uskrsni ciklus*.

Stvaranje problemske situacije

Upute za učenike / ce dobrovoljce - vodiče:

Dobrovoljci stoje ispred ploče i dobivaju od mene svaki po jednu putnu torbu. Šuteći ih otvaraju i kada pomno promotre što se u njima sve nalazi i pročitaju biblijski tekst pokušavaju nam pantomimom predstaviti koji crtež im je zalijepljen u torbi, kao i predmet koji je smješten u torbu i prepričavaju tekst, ali moraju paziti da ne otkriju ključni pojam koji je napisan crvenim slovima i nalijepljen u uglu kutije. Vrijeme za njihovo izlaganje je 5 minuta i nakon toga ostali učenici trebaju otkriti po jedan ključni pojam koji označava naziv za jedan blagdan, biblijski događaj ili pojam koji je vezan uz Isusove posljednje dane na Zemlji.

Izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

1. učenik / ca dobrovoljac dobiva torbu koji na poklopcu ima zalijepljeni crtež maslinove i palmine grančice, a na dnu ima zalijepljeni biblijski tekst Mt, 21, 1-11 o svečanom Isusovom ulasku u Jeruzalem. Ključni pojam je: Cvjetnica.
2. učenik /ca dobrovoljac dobiva torbu koji na poklopcu ima zalijepljen crtež kaleža i hostije, a na dnu ima zalijepljeni biblijski tekst o Posljednjoj večeri Lk 22, 14 -23 Ključni pojam je: Veliki četvrtak.
3. učenik /ca dobrovoljac dobiva torbu koji ima predmete: rubac i križ i na dnu zalijepljeni biblijski tekst o Šimunu Cirencu Lk 23, 26 – 29 Ključni pojam je: Veliki petak.
4. učenik /ca dobrovoljac dobiva torbu koji ima križ, a na dnu ima zalijepljeni biblijski tekst o Isusovoj smrti. - Lk 23, 44 - 53. Ključni pojam je: Isusova smrt.
5. učenik /ca dobrovoljac dobiva torbu koji ima zalijepljen crtež praznog groba, a na dnu zalijepljeni biblijski tekst o Uskrsnom jutru – Lk 24, 1 - 12. Ključni pojam je: Uskrs.

Sve ključne pojmove kad ih ostali učenici otkriju, učenici /ce dobrovoljci – vodiči će napisati crvenom kredom na ploču.

Samostalno pojedinačno i grupno rješavanje problema

Učenici /ce dobrovoljci – vodiči predstavljaju sadržaje svojih torbi. Nadopunjujem važnim činjenicama o neizrečenom vezanom uz ključne pojmove. Veliki četvrtak prva sveta misa. Veliki petak ima u sebi ljudsko i religiozno gledanje na pitanje smrti. Smrt za nas kršćane nije kraj, već početak novog života, života s Bogom. Taj dan kada budemo došli do kraja svojih zemaljskih putova, otvorit će se novi, Božji put.

Svaki ovaj ključni pojam govori o najtežim i posljednjim danima Isusova života na zemlji, kao i o Isusovoj pobjedi nad smrću, Uskrsu. Uskrs je novi početak u novom životu, životu s Bogom.

Sada ćemo se podijeliti u 4 skupine - timove. U svakoj skupini - timu treba biti od 4 do 6 učenika.

Zadatci i upute za rad:

1. skupina – tim: izraditi igru asocijacije s konačnim rješenjem : Cvjetnica. Tablica za asocijaciju treba imati tri stupca. Svaki stupac ima po četiri listića na koja treba napisati tri pojma, a četvrti ostaviti za pojam, koji će biti rješenje toga stupca. Najdulji listić je papir na kojem treba pisati Cvjetnica, kao konačno rješenje. Nakon odigrane igre potrebno je uz pomoć riječi iz asocijacije ispričati što znamo o Cvjetnici.
2. skupina – tim: izraditi riječi koje su napisane u simbolima i znakovima koje sami izaberete, jedan simbol ili znak predstavlja jedno slovo iz riječi. Ako se slovo ponavlja, onda treba napisati ili nacrtati, već izabrani simbol ili znak; npr.

je Isus.

Simbolima i znakovima treba napisati Isusove riječi s Posljednje večere: “Ovo je moje tijelo, koje će se za vas predati! Ovo je moja krv koja će se za vas proliti!”

3. skupina – tim: imaju ispred sebe čašu utjehe i u nju ubaciti napisane riječi utjehe za Isusa na Križnom putu.
4. skupina – tim: istrgati novinski papir na manje nejednake dijelove i njih zalijepiti i oblikovati na hamer papir u obliku križa.

Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata

Promatranje i uspoređivanje učeničkih uradaka. Igranje igre asocijacije, otkrivanje šifriranih riječi, čitanje riječi utjehe, promatranje križa od novinskog papira. Sve ćemo smjestiti uz pomoć magnetića na ploču.

Sinteza

Dakle, što smo danas doznali Koliko znamo o Isusovom Križnom putu provjerite svatko za sebe u nastavnom listiću.

Aktualizacija

Naši učenici /ce dobrovoljci – vodiči su nas na kratko odveli u prošlost, ali mi se moramo vratiti u sadašnjost, u svoje mjesto gdje živimo. Sada skidam strelicu na kojoj je pisalo Jeruzalem i stavljam novi natpis, tj. ime mjesta gdje se nalazi škola u kojoj se nalazimo, ali ne kao strelicu, već u pravokutni znak koji je licem okrenut prema učenicima.

Sada razmislimo o tome kako i nas danas Isus poziva da ga slijedimo, da hrabro ponese sve svoje probleme, odvažno nosimo svoje križeve, sačinjene od patnji, tjeskoba, razočaranja, briga i nevolja svakodnevnog života. Ali, dogodi se, i kako ponekad zaboravimo da je Isus također nosio teški križ, za nas i naše probleme s kojima se svi svakodnevno susrećemo. I mi, poput Isusa trebamo pomagati drugima nositi njihov križ boli i patnji, problema i strahova, nepovjerenja i nesigurnosti.

S učenicom u paru izrezati ćete od hamer papira putove i ceste kojima ćeš napisati vlastite nazive ulica, trgova, parkova u kojima otkrivamo što možete vi kao učenik dobrovoljac – vodič iz sadašnjosti učiniti za druge i njihove križeve i patnje. Neka to bude jedna mala razredna izložba. Putove i ceste posložiti po cijeloj učionici. Ti nazivi mogu biti npr. Cesta Mira, Puteljak Dobrote, Trg slobode, Park Ljubavi i drugi slični nazivi i time pokaži kakav si ti dobrovoljac – vodič u sadašnjosti koji će kroz ulice svoga mjesta pomagati drugima u njihovim teškoćama nositi križ, jer tek tada se možeš nazvati Kristov učenik.

Sada će svatko okrenuti nastavni listić na kojem se nalazi samovrjednovanje i vrjednovanje na kojem se nalaze slijedeće rečenice, riješite ih.

Meditativno - molitveni završetak

Isuse, Ti si naš put, naša istina i naš život. I onda kada naša životna snaga nas izda pogledamo u Tvoj križ, Tvoju muku osjetimo u srcu zahvalu što si i naše muke podnio svojim križem, svojom patnjom i mukom. Klanjamo Ti se Kriste i blagoslivljamo Te, jer si svojim svetim križem otkupio svijet.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

crtež maslinove i palmine grančice

biblijski tekst

¹Kad se približiše Jeruzalemu te dođoše u Betfagu, na Maslinskoj gori, posla Isus dvojicu učenika ² govoreći:

"Pođite u selo pred vama i odmah ?

Tu ćete naći privezanu magaricu i uz nju magare.

Odriješite ih i dovedite k meni. ⁴ To se dogodi da se ispuni što je rečeno po proroku: ⁵ kćeri Sionskoj: Evo kralj ti tvoj dolazi, krotak, jašu? na magarcu, na magaretu, mladetu magaričinu.

⁶ Učenici odu i učine kako im naredi Isus. ⁷ Dovedu magaricu i magare te stave na njih haljine i Isus uzjaha na njih.

⁸ Silan svijet prostrije svoje haljine po putu, a drugi rezahu grane sa stabala i prostirali ih po putu.

⁹ Mnoštvo pak pred njim i za njim klicaše: "Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana u visinama!"

¹⁰ Kad uđe u Jeruzalem, uskomešao se sav grad i govorio:

"Tko je ovaj?"

¹¹ A mnoštvo odgovaraše: "To je Prorok, Isus iz Nazareta galilejskoga."

Mt 21, 1-11

Ključni pojam: **CVJETNICA**

crtež kaleža i hostije

biblijski tekst

¹⁴ Kada dođe čas, sjede Isus za stol i apostoli s njim.

¹⁵ I reče im: "Svom sam dušom čeznuo ovu pashu blagovati s vama prije svoje muke. ¹⁶ Jer kažem vam, neću je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Božjem."

¹⁷ I uze čašu, zahvali i reče:

"Uzmite je i razdijelite među sobom.

¹⁸ Jer kažem vam, ne, neću više piti od roda trsova dok kraljevstvo Božje ne dođe."

Ustanovljenje Euharistije - Večere Gospodnje

¹⁹ I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći:

"Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje.

Ovo činite meni na spomen."

²⁰ Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći:

"Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas prolijeva." ²¹

"A evo, ruka mog izdajice sa mnom je na stolu. ²² Sin Čovječji, istina, ide kako je određeno, ali jao čovjeku onomu koji ga predaje."

Lk 22, 14 -23

Ključni pojam: **VELIKI ČETVRTAK**

Predmeti: rubac i križ

²⁶ Kad ga odvedoše, uhvatiše nekog Šimuna Cirenca koji je dolazio s polja i stave na nj križ da ga nosi za Isusom.

²⁷ Za njim je išlo silno mnoštvo svijeta, napose žena, koje su plakale i naricale za njim.

²⁸ Isus se okrenu prema njima pa im reče:

"Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom."

Lk 23, 26 – 29

Ključni pojam: **VELIKI PETAK**

Predmet: križ

biblijski tekst:

⁴⁴ Bijaše već oko šeste ure kad nasto tama po svoj zemlji

- sve do ure devete, ⁴⁵ jer sunce pomrča,
a hramska se zavjesa razdrije po sredini.
⁴⁶ I povika Isus iza glasa: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“
To rekavši, izdahnu. ⁴⁷ Kad satnik vidje što se zbiva,
stane slaviti Boga: „Zbilja, čovjek ovaj bijaše pravednik!“
⁴⁸ I kad je sav svijet koji se zgrnuo na taj prizor vidio
što se zbiva, vraćao se bijući se u prsa.
⁴⁹ Stajahu podalje i gledahu to svi znanci njegovi
i žene koje su za njim išle iz Galileje.
⁵⁰ I dođe čovjek imenom Josip, vijećnik, čovjek čestit i pravedan;
⁵¹ on ne privoli njihovoj odluci i postupku.
Bijaše iz Arimateje, grada judejskoga i iščekivaše kraljevstvo Božje.
⁵² Taj dakle pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.
⁵³ Zatim ga skinu, povi u platno i položi u
grob isklesan u koji još ne bijaše nitko položen.

Lk 23, 44 – 53

Ključni pojam: **ISUSOVA SMRT**

crtež praznog groba

biblijski tekst

¹Prvoga dana u tjednu, veoma rano,
dođoše žene na grob s miomirisima što ih pripraviše.
² Kamen nađoše otkotrljan od groba.
³ Dođoše, ali ne nađoše tijela Gospodina Isusa.
⁴ I dok su stajale zbunjene nad tim, gle, dva čovjeka
u blistavoj odjeći stadoše do njih.
⁵ Zastrašene obore lica k zemlji, a on im reče:
"Što tražite Živoga među mrtvima?" ⁶ Nije ovdje, nego uskrsnu!
Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji:
⁸ I sjetiše se one riječi njegovih,
⁹ vratiše se s groba te javiše sve to jedanaestorici i svima drugima.
¹⁰ A bile su to: Marija Magdalena, Ivana i Marija Jakovljeva.
I ostale zajedno s njima govorahu to apostolima,
¹¹ ali njima se te riječi pričiniše kao tlapnja, te im ne vjerovahu.
¹² A Petar usta i potrča na grob.
Sagnuvši se, opazi samo povoje. I vrati se kući čudeći se tome što se zbilo.

Lk 24, 1 – 12

Ključni pojam: **USKRS**

ŠTO ZNAŠ O ISUSOVOM KRIŽNOM PUTU?

Svoje znanje provjeri u ovih 10 pitanja. Kako na koje pitanje odgovoriš – tako dopisuj slova na prazne crtice na dnu zadatka. Ako budeš točno odgovorio /la dobit ćeš točan završetak započete rečenice iz Lukina evanđelja!

- Kako se zove mjesto do kojeg je Isus hodao noseći svoj križ?**
a) Zid plača (U) b) Golgota (N) c) Maslinska gora (T)
- Tko je od apostola, uz Mariju, pratio Isusa na njegovu Križnom putu?**
a) Petar i Pavao (VO) b) Juda (ĆE) c) Samo Ivan (EM)
- Kako se zvao čovjek koji je Isusu pomogao nositi križ?**
a) Šimun Cirenac (OŽ) b) Šimun Petar (JE) c) Šimun Bogoprimac (NI)
- Kako se zvala žena koja je Isusu pružila rubac kako bi obrisao svoje krvavo lice?**
a) Magdalena (KĆ) b) Marija (ZN) c) Veronika (EB)
- Kad su stigli na mjesto na kojem će Isus biti razapet, vojnici su Isusu dali piti:**
a) Čaj od kamilice (EB) b) Čašu vina pomiješanu sa žuči (IT)
c) Čašu mlijeka kako bi se okrijepio (ANJ)
- Kad su svukli Isusa, vojnici su njegove haljine:**
a) Dali okupljenim siromasima (EJ) b) Kockali su za njegove haljine i razdijelili ih među sobom (IM) c) Pribili na križ (IT)
- Isusa su u grob položili njegovi učenici i prijatelji:**
a) Ivan i Šimun Cirenac (IN) b) Andrija i Bartolomej (EN)
c) Josip iz Arimateje i Nikodem (OJ)
- Pobožni hodočasnici kasnije su nastavili prolaziti putem Isusove muke prisjećajući se svih njegovih patnji i boli. Tako je nastala pobožnost Križnog puta. U Europu je tu pobožnost uveo dominikanac Alvaro u Španjolskom gradu Cordobi i od tada se širom svijeta podižu križni putovi. Koliko postaja ima Križni put?**
a) 15 (UČ) b) 13 (AJ) c) 12 (IK)
- U kojim postajama Križnog puta Isus pada pod križem?**
a) u postajama 2, 6 i 9 (GO) b) u postajama 3,7 i 9 (EN)
c) u postajama 4, 6 i 9 (AK)
- U 4. postaji Križnog puta Isus:**
a) tješi jeruzalemske žene (RI) b) susreće svoju Majku (IK)
c) susreće sve apostole (VO)

„TKO NE UZME SVOJ KRIŽ I NE IDE ZA MNOM

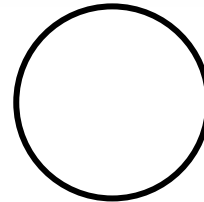
“

LISTIĆ SAMOVRJEDNOVANJA I VRJEDNOVANJA

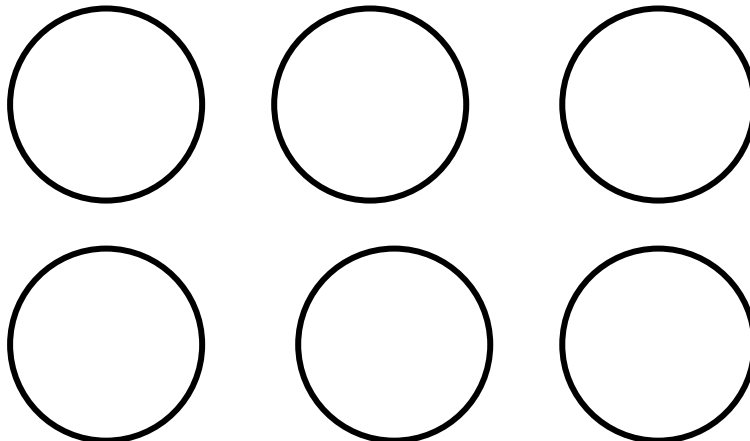
Pažljivo promotri izraze lica, pa izaberi i u prazan (e) krug (ove) nacrtaj kojim ćeš predstaviti:

❖ tvoje raspoloženje na današnjem satu

❖ raspoloženje drugih učenika iz tvoje skupine na ovome satu

❖ raspoloženje tvoje vjeroučiteljice danas

